

Dit is ON4VRA, de zender van de Vlaamse Radio Amateurs

Een zeer goede morgen beste luisteraars

Vandaag is het zondag 10 april 2022 en 10.00 uur *Lokale Tijd*.

En we zijn toe aan aflevering 08 - **Jaargang - 25**

U hoort onze veertiendaagse uitzending in de 2 m band vanuit Steenokkerzeel.

De frequentie is 144.775 MHz in frequentie modulatie.

Er wordt gewerkt met KENWOOD transceivers

En voor 2m een 100 W versterker en een 2 X 5/8 op 50 m boven zeeniveau.

De QRA locator is JO20GW.

Je kan ons ook ontvangen via 6 repeaters wij sturen in via ON0BEL (**BRUSELS AIRPORT**)

Uitgang 438.650MHz

Ingang 431.050MHz CTCSS 131.8

Locator JO20FV

Antenne 7 dbi 95m ASL

En ook op je PC, Tablet of Smartphone via EchoLink,

Echolink node nummer ON0BEL = 766633

Ook op de WEBSDR van PAUL ON5PDV zowel 2m als 70cm

<https://www.on4pra.be/websdr.html>

En nu donderdag is deze uitzending nog eens te beluisteren,

Dit om 21 uur, zelfde frequenties als vandaag.

De uitzending van vandaag wordt voor U gelezen door: **ON7CI Guido, ON7DE Eddy, ON9RA Andre, ON7XM Jules en ON5SEL Luc.**

Techniek en redactie **ON8CW WALTER**

Ook kan men een luisterrapport geven op on4vra@vra.be en dit voor aan – of - opmerkingen.

Op ons programma vandaag:

- **Evenementen**
- **afdelingsnieuws**

DIVERSE BERICHTEN

- Nederlandse campagne tegen storende toestellen.**
- 40MHz permissie voor enkele Engelse amateurs**
- Waarom kortegolfradio nuttig blijft in tijden van oorlog**
- Private radio voor Rusland vanuit het westen? Kansloos!**
- De "grandes ondes" of lange golf. Nog helemaal niet naar de geschiedenis.**

□ HAMBEURZEN en EVENEMENTEN**World Amateur Radio Day**

Op maandag 18 april 2022 organiseert Radio Amateurs of Canada een speciaal on-air evenement om Wereld Amateur Radio Dag te vieren.

Elk jaar op 18 april komen radioamateurs wereldwijd in de ether om de amateurradio te promoten en om de oprichting van de International Amateur Radio Union (IARU) op 18 april 1925 te herdenken.

Radio Amateurs of Canada houdt opnieuw een speciaal evenement "Get on the Air on World Amateur Radio Day" waarin ze zoveel mogelijk amateurs aanmoedigen om in de lucht te komen en contact op te nemen met zoveel mogelijk RAC-stations. Officiële RAC-stations zullen op 18 april in heel Canada actief zijn van 0000Z tot 2359Z. De officiële RAC-stationsroepnamen zijn VA2RAC, VA3RAC, VE1RAC, VE4RAC, VE5RAC, VE6RAC, VE7RAC, VE8RAC, VE9RAC, VO1RAC, VO2RAC, VY0RAC, VY1RAC en VY2RAC.

Degenen die contact maken met een of meer van deze stations komen in aanmerking voor een speciaal herdenkingscertificaat met vermelding van hun deelname aan RAC's Get on the Air on World Amateur Radio Day Event.

Deelnemers hoeven alleen maar een of meer contacten te voltooien, op elke band en modus, met officiële RAC-stations om hun certificaten te behalen. Er hoeven geen logs te worden ingediend; kijk gewoon op de RAC-website waar je je roepnaam in kunt vullen om je certificaat te downloaden.

Ga voor meer informatie over World Amateur Radio Day en het speciale evenement "Get on the Air on World Amateur Radio Day" van de RAC naar:

Meer info: <https://www.rac.ca/rac-get-on-the-air-on-world-amateur-radio-day-2022/>

WRTC Award

Voor de eerste keer ooit wordt er een award beschikbaar gesteld dat geheel gewijd is aan de promotie van de organisatie van de WRTC 2022 – “World Radio Team Championship”.

Vanaf 1 januari tot 10 juli 2022 zullen meer dan 100 Italiaanse operators de speciale WRTC roepnamen activeren, één voor elke Italiaanse call regio. Speciale WRTC roepnamen zullen ook actief zijn gedurende een aantal contesten. De afsluitende activiteiten zullen plaatsvinden tijdens de IARU HF Contest van 2022. Het totaal aantal QSOs en de scores van de award jagers worden real-time weergegeven.

Elke jager zal het award in digitale vorm kunnen downloaden na het einde van het evenement.

Meer info: wrtc2022.it/award

Duitse Noordpool expeditie nog tot 12 april 2022

Operators Martina DF3TS en Thomas DC8TM zullen Svalbard (EU-026) activeren als JW/homecalls bij de start van hun DXpeditie tussen 9 en 12 april.

Activiteit zal plaatsvinden in SSB en FT8.

Ze zullen dan actief zijn vanuit een Russische “Severnyi Polyus” de Scientific Polar Drifting Base (enclave door RFF) ongeveer 80 km van de Noordpool op de Noordelijke IJszee waar ze het WWFF-gebied RFF-0176 zullen activeren.

Operators zullen tussen 14 en 17 april hun speciale roepnamen DP0LE (zoals POLE) en RA/DC8TM/P en RA/DF3TS/P gebruiken als vertegenwoordiging van de Russische vlag van het kamp.

Activiteit vindt plaats op 40/30/20/17 meter in SSB en FT8. Activiteit vanaf de Noordpool (90 Graden Noord) onder DP0LE en DC8TM/P samen met Martina DF3TS/P zal ergens in deze tijd plaatsvinden (het exacte schema hangt sterk af van de weersomstandigheden) op 20 meter [14244 kHz (+ /-)]. !!

Ze vermelden het volgende: Het succes van de expeditie zal sterk afhangen van de WX-omstandigheden en het tijdschema kan veranderen.

Helaas kon de expeditie in 2020 en 2021 niet plaatsvinden vanwege de Corona-crisis en werd uitgesteld naar 2022 (3e poging).

Meer info: <https://www.qrz.com/db/DC8TM> QRZ.com

JW0X door DX-Adventure 19 tot 26 april 2022

Een DX-peditie naar de meest noordelijk gelegen bewoonbare plek ter wereld!
Het DX-Adventure team is een gezamenlijke inspanning van Max-ON5UR en Erik-ON4ANN, en bestaat uit 15 zeer enthousiaste mensen met allen ervaring in het deelnemen of organiseren van een DX-peditie.

Het eerste project is dan ook meteen ambitieus:

JW0X, 19-26 april 2022, in de Arctische archipel van Svalbard 78 ° N-20 ° E.

De opzet is om actief te zijn met 5 stations op alle HF-banden in verschillende modi (CW, SSB, RTTY, FT8-FT4).

Daarnaast is er de ambitie om met JW0X als eerste EU026 te activeren op QO-100. Drie teamleden gaan de uitdaging aan om met een sneeuwscooter helemaal naar Kapp Linné te rijden, ongeveer 100 km oostwaarts naar de hoofdcabine in Longyearbyen.

Dit is de enige plaats binnen reisafstand die een "zicht" op de QO-100-satelliet mogelijk maakt.

Daarbovenop bevindt het zich ook aan de rand van de satellietfootprint – Over een uitdaging gesproken...

Sponsoring:

Iedere bijdrage is welkom en wordt op prijs gesteld maar bij een donatie van minimaal 25 Euro maak je kans op één van de 10 JW0X vlaggen.

Bij een donatie van 50 Euro ontvang je een prachtige JW0X sjaal (17 x 125 cm), een leuk souvenir dat niet mag ontbreken in de shack.

You hear our signals we feel the pile-up.

DX-Adventure team

Meer info: www.dx-adventure.com [JW0X Sponsorpagina](#),

Van 24 april tot 1 mei 2022 zullen acht Belgische operators actief zijn vanaf het eiland Bornholm EU-030 (Denemarken).

QRV als 5P5BI op 160-6m; CW, SSB en Digi. QSL via ON6EF.

Crash/SRS Radio Weekend 2022

Op zaterdag 7 en zondag 8 mei van 10:30 tot 16:30 wordt het Crash/SRS radio weekend gehouden bij Aalsmeer.

Als u wilt overnachten met radio wagen, Militaire tent geef u aub even op per email.

VERKOOP van overvloedige (radio) spullen!!

We luisteren tijdens het weekend uit op: 3705 kHz AM, 50.4, 145.4 FM.

Locatie:

CRASH 40-45 Luchtoorlog en Verzetsmuseum

Fort bij Aalsmeer, Aalsmeerderdijk 460,

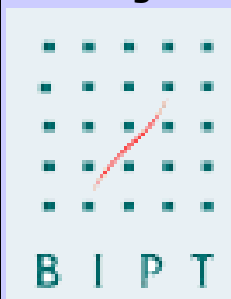
1436 BM Aalsmeerderbrug

Ingang volwassenen is € 7,50 en voor kinderen tot 12 jaar €4,00, houders van een veteranen pas gratis

Crew: Geert PA7ZEE, Gerard PA3GRK, Gerrit PAØGJC, Herman PH1DTC, Maurice PD4MVG, Trevor PA3BOH, Anton PE1JAS.

Meer info: <http://qrz.com/db/PI4C> <http://www.crash40-45.nl/> pa0gjc@ziggo.nl

Militair gebruik 6m band

Het BIPT, laat weten dat in de periode van 30 mei tot 18 juni 2022 een militaire oefening gehouden wordt in Elzenborn waarbij 2 frequenties in de 6 meter band gebruikt zullen worden: 50,200 MHz en 51,075 MHz.

De radioamateurdienst heeft een secundaire status in deze band, en de militaire diensten een primaire status.

Radioamateurs worden opgeroepen om tijdens deze periode bijzondere aandacht

hiervoor te hebben en het gebruik van deze frequenties te vermijden indien mogelijk en zeker aandachtig te luisteren of de frequentie in gebruik is indien ze de betrokken frequenties toch willen gebruiken.

GB1900HA en GB1900HW – 1900e verjaardag van Hadrian's Wall

Dit jaar zullen radio amateurs in de lucht zijn met special event stations GB1900HA en GB1900HAvanwege de 1900e verjaardag van Hadrian's wall (Muur van Hadrianus).

De site van Hadrian's Wall Country meldt:

Tussen de verjaardag van Hadrianus 24 januari 2022 en Saturnalia 23 december 2022 zal op verschillende dagen een speciaal evenement actief zijn. Het door Ofcom gemachtigde radiostation zal communiceren met amateurradio-enthousiastelingen over de hele wereld, en zenden vanaf verschillende locaties, waaronder Arbeia Roman Fort in South Shields.

Op de HF (kortegolf) banden kunnen de signalen inderdaad heel ver reiken, dagelijks naar het VK en Europa, vrij regelmatig is transatlantische communicatie mogelijk en soms zelfs tot in Nieuw-Zeeland! Een deel van de hobby houdt in dat mensen over de hele wereld naar deze verre signalen luisteren en met hen proberen te communiceren met behulp van spraak of zelfs morsecode. Het radiostation zal communiceren met andere amateurradiostations over de hele wereld, pratend met mensen uit alle geledingen van de bevolking om ze alles te vertellen over de Muur van Hadrianus en het 1900-jarig jubileum van de Muur. We hebben misschien ook het geluk om het allereerste radiocontact ooit te maken vanaf de voormalige Romeinse grens met een radiostation in de voormalige hoofdstad van het Romeinse rijk en we zullen dit zeker aankondigen als het gebeurt!

De stations die een succesvol contact maken met het Hadrian's Wall-evenement kunnen op verzoek een QSL-kaart ontvangen ter bevestiging van hun contact, om als souvenir te bewaren.

Meer info: <https://1900.hadrianswallcountry.co.uk/events/hadrians-wall-1900-special-event-amateur-radio-station/>

<https://www.chroniclelive.co.uk/news/north-east-news/hadrians-wall-1900-festival-events-22400486>

https://nl.wikipedia.org/wiki/Muur_van_Hadrianus

DIRAGE

34e

Op 2e Paasdag 18-04-2022 vindt voor de 34e keer de DIRAGE plaats in Diest (be). De beurs begint om 0900 uur en duurt tot 1400 uur. Naast handelaren die aanwezig zijn zullen er ook diverse voordrachten gehouden worden.

Inkom €5

Friedrichshafen weer op de agenda Juni 24-26, 2022

De ARRL meldt dat met de recente versoepeling van de COVID-19-regelgeving, de Deutscher Amateur Radio Club (DARC) en Messe Friedrichshafen, partners van de [HAM RADIO 2022](#)-tentoonstelling in Duitsland, optimistisch uitkijken naar het organiseren van de 45e HAM RADIO vanaf 24 – 26 juni in Friedrichshafen, onder voorbehoud van de definitieve officiële goedkeuring door de lokale autoriteiten. Er zullen gepaste hygiënische en afstandsmatregelen worden genomen voor de veiligheid van alle bezoekers. Deze hebben gevolgen voor het ontwerp van de stands, de openingsceremonie, de presentatieruimtes en het vlooiemarktterrein. HAM RADIO is een van de grootste amateurradioconventies ter wereld, naast Dayton Hamvention® in de VS en de Japan Amateur Radio League Ham Fair. HAM RADIO trekt exposanten en bezoekers uit meer dan 52 landen naar Duitsland. [ARRL, The National Association for Amateur Radio®](#) zal een van de deelnemende verenigingen van de [International Amateur Radio Union](#) (IARU) zijn die op de conventie exposeren. De organisatoren van HAM RADIO zeggen dat ze er naar uitkijken “je te zien in Friedrichshafen!”

Tijdens de weekenden 23 en 24/04, 30/04 en 01/05, 07 en 08/05, 14 en 15/05, en tot slot 21 en 22/05 zal de call **OT2022EPIC** actief zijn van op het parcours van de wielervedstrijd schaal Sels, in 0000000000000000000000000000000000Berendrecht.

COMPUTERBEURS

24/04/2022, Brugge (Sint Michiels) [Boudewijn Seapark Brugge](#) Alfons de Baeckestraat 12
 15/05/2022, GentVan Rijsselberghedreef 2 - Citadelpark
 29/05/2022, Antwerpen [Antwerp Expo](#) Jan Van Rijswijcklaan 191

ALLE COMPUTERBEURZEN VAN 2022 MOGEN PLAATSVINDEN WIJ VERWACHTEN U !!!
 Computers (hard-, software en toebehoren) en Multimedia (Audio - Video - Foto - Games - Films - Muziek - Smartphones - Tablets - Elektronisch speelgoed en gadgets).

Nieuw en occasie!

Profiteer van het uitgebreide aanbod op de Multimedia- en computerbeurs. Standhouders uit België, Nederland en Duitsland bieden u hun ervaring en kennis aan.

Open van 10 tot 17u.

AFDELINGSNIEUWS**VRA Statutaire Algemene Vergadering 2022.**

De statutaire Algemene Vergadering 2022 van de vzw Vlaamse RadioAmateurs (V.R.A.), dit jaar georganiseerd door onze afdeling PRAC, en waarop wij u van harte uitnodigen, heeft plaats (ONDER VOORBEHOUD VAN EVENTUELE CORONA MAATREGELEN)

ZATERDAG 23 April 2022 om 10:00 uur stipt

Clublokaal PRAC, Holle Eikstraat 1, 1840 Londerzeel

Coördinaten 50°00'77,4"N – 04°18'29,6"O

Inpraat en Onthaal: 144.775 MHz vanaf 08:30 uur

PRAC (Pajottenlandse Radio Amateurs)

De PRA clubshack is terug open van 19:30 tot 22:00 uur op vrijdag met de nodige beperkingen

Dit staat er de komende maanden op de agenda:

23 april 2022: Algemene Vergadering VRA

29 april 2022: voordracht over coördinaten door ON7CI

6 mei 2022: GPS Portable Radio Reporting Contest

21 mei 2022: BBQ voor het eigen gezin; deelname in de kosten: 25 € per persoon

3 juni 2022: vossenjacht op 2 meter

17 juni 2022: opleiding logprogramma N1MM door ON4EC

2 en 3 juli: VHF velddag

7 augustus: Greenfest

3 en 4 september: HF velddag

10 en 11 september 2022: zomeruitstap naar Frankrijk

18 september: molencontest

Veertiendaags is er op donderdag de PRA ronde op 144,775 MHz van 20:00 tot 21:00, nadien de herhaling van deze ON4VRA uitzending.

ZWVRAC (Zuid West-Vlaamse RadioAmateur Club)

ON4AZW vriendenronde 144.775 MHz veertiendaags op woensdag.

BIPT Examens 2022

Inschrijven via: <https://registration.bipt.be/nl/radioamateur>

Als u geen internettoegang hebt of voor andere specifieke inlichtingen heeft het BIPT een telefonische dienst.

U kan er terecht op maandag en woensdag van 14 tot 16 uur op tel. T +32 2 226 88 93 / M +32 495 36 51 07

DIVERSE BERICHTEN

Nederlandse campagne tegen storende toestellen.

Het Nederlandse Agentschap Telecom is gestart met de campagne 'Stoor ik?' Bedoeling is om mensen bewust te maken van de risico's van apparaten die geen CE-keuring hebben.

Zij veroorzaken vaker storing op wifi-netwerken, beveiligingscamera's en andere toestellen.

Ook zijn ze makkelijker te hacken en is er een groter brand- of ontploffingsgevaar.

De CE-markering geeft aan dat een apparaat voldoet aan de Europese eisen voor veilig gebruik en toont ook aan dat het apparaat niet brandgevaarlijk is.

Als iemand een apparaat online heeft gekocht, bestaat de mogelijkheid dat dit niet aan de CE-eisen voldaan is.

Iemand met foute bedoelingen kan dan bijvoorbeeld een slimme koelkast of thermostaat hacken en daardoor in een thuisnetwerk komen.

Zo heeft men toegang tot alle apparaten die bij een internetverbinding hebben, ook computers of smart tv's.

Meer info: <https://www.agentschaptelecom.nl/onderwerpen/stoor-ik>

40MHz permissie voor enkele Engelse amateurs

John EI7GL meldt dat Ofcom nu enkele Engelse radioamateurs tijdelijke innovatie- en onderzoekslicenties geeft om in de 40 MHz-band uit te zenden.

Roger, [G3XBM](#) in het oosten van Engeland, mag vanaf 2 april 1 jaar werken met 5 Watt. Roger schrijft... "Na heel lang wachten heeft OFCOM (BIPT) mijn 8m TX-vergunning goedgekeurd die loopt vanaf 2 april voor de duur van een jaar.

Hiermee kan ik 40-42MHz gebruiken met digitale modi (inclusief CW) met 5W ERP max. Ik ga een draad dipool op stellen die richting Europa is gericht.

Ik verwacht dat ik voornamelijk op FT8 rond 40,676 MHz QRV zal zijn met de exacte frequentie in overleg met anderen. Wat ik hoop, is dat alle 8m FT8-stations ontvangen kunnen worden één USB-frequentie instelling, maar op onderlinge afstand. Met 5W zou Europa zeker te bereiken moeten zijn met Es.

Ik zal wat lokale CW crossband QSO's proberen, maar hoop 24/7 op FT8 QRV te zijn." Voor zover bekend hebben G0JJL, G0JHC en G7PUV eveneens licenties aangevraagd of al ontvangen.

Meer info: <https://ei7gl.blogspot.com/2022/03/several-radio-amateurs-in-uk-obtain.html>

□ Waarom kortegolfradio nuttig blijft in tijden van oorlog

De beslissing van de BBC om, in het kader van de actuele gebeurtenissen in Rusland en Oekraïne, [opnieuw te starten met kortegoluitzendingen naar Rusland](#), zal wellicht vooral bij jongere mensen enige verwondering wekken. In een wereld met de intussen alomtegenwoordige mobiele telefoons, lijkt het gebruik van honderd jaar oude radiotechnologie misschien ongebruikelijk. Maar het is logisch om een aantal praktische redenen. We zetten ze graag nog eens op een rijtje.

Analoge kortegolfradio is technisch veel eenvoudiger dan de moderne digitale tv- of telecommunicatiediensten.

Ontvangers zijn overal verkrijgbaar, of zelfs relatief eenvoudig in elkaar te knutselen, en ze werken over grote afstanden.

Kortegolfradio heeft een bereik van duizenden kilometers, omdat het lage frequenties gebruikt.

Dat maakt het mogelijk om conflictgebieden of landen met een autoritair bewind te bereiken vanuit andere landen, zelfs duizenden kilometers verder.

Daar kan momenteel nog geen enkel (aards) mobiel netwerk tegenop.

Pas op de lange termijn zullen systemen als Starlink (breedbandinternet via satellieten) wellicht voor meer zekerheid kunnen zorgen dat content niet meer kan worden gecensureerd of geblokkeerd in onzekere gebieden. Al kan men dan nog steeds de ontvangstmogelijkheden beperken, want voor systemen als Starlink heb je altijd een satellietshoteltje nodig.

Luisteren naar kortegolfradio is, in tegenstelling tot luisteren via het internet, volledig anoniem en laat geen enkel blijvend spoor na.

De overheid of bezetter kan dus nooit traceren dat je luistert naar (verboden) buitenlandse media. Men zou in het meest extreme geval al het bezit van een eenvoudige radio-ontvanger strafbaar moeten stellen (zoals in Myanmar gebeurt).

11

Kortegolfradio-ontvangers zijn niet alleen klein, handig én spotgoedkoop, maar doorgaans ook zeer energiezuinig. Zelfs op batterijen gaat zo'n draagbare radio dagenlang mee. Er bestaan zelfs ontvangers op wind- of zonne-energie.

Kortegolfsignalen zijn moeilijk(er) te storen. Ze vereisen in het land dat ze wil storen een netwerk van grote, krachtige zenders verspreid over het land, die op dezelfde frequentie werken. Om Moskou te bereiken gebruikten Radio Free Europe en Radio Liberty destijds indrukwekkende zendersites in respectievelijk Portugal en Spanje. De Sovjets konden deze uitzendingen op bepaalde daguren onmogelijk 'jammen'. We hebben het principe van uitzenden tijdens de 'twilight zone' hier al eens uitgelegd. Ook de BBC houdt hier – bij de thans heropgestarte kortegolfuitzendingen – rekening mee.

Kortegolfradio leent zich uitstekend tot het uitzenden van (korte) nieuwsbulletins op vaste tijdstippen. Het is in tijden van oorlog uiteraard niet de bedoeling om via de kortegolf muziek of amusementsprogramma's richting de oorlogsregio te sturen (daar leent de kwaliteit van analoge kortegolfradio zich ook niet toe). Je hoeft als externe omroep die zware en energieverblindende zenders dus ook niet continu in de ether te houden. En tot slot: in tegenstelling tot het internet is er bij luisteren via de kortegolf geen overbelasting mogelijk.

Private radio voor Rusland vanuit het westen? Kansloos!

In heel Europa zijn er plotseling initiatieven om via midden-, korte- en langegolf uitzendingen in het Russisch en Oekraïns te verzorgen.

RadioVisie heeft vorige week al een mooi overzicht gemaakt van ondermeer de Poolse en de Roemeense staatsradio.

Ook de European Broadcasting Union EBU is naarstig op zoek naar middengolfzenders die in Oekraïne voor de landelijke staatsradio kunnen worden gebruikt.

Ook het enige commerciële radiostation in het land, Kraina FM, werkt aan een plan om via de middengolf zij te bereiken die niet meer via de FM te luisteren. Enerzijds omdat het Russische leger een raket op de zendmast heeft afgevuurd, zoals in ondermeer Kiev het geval is, ofwel omdat de Russen het gebied in handen hebben waar een zendmast staat en op die wijze Kraina FM in de bewuste regio uit de lucht hebben gehaald.

Nederlandse Wereldomroep

Maar ook daarnaast zijn er verschillende groepen, veelal volledig losstaand van elkaar, met goedbedoelde plannen om via midden-, korte- en langegolf uitzendingen voor ofwel Rusland ofwel Oekraïne ofwel voor beiden te verzorgen. De Zweedse internetprovider Bahnhof werkt aan een plan om via de korte golf Russischtalige programma's voor het land van Poetin uit te zenden onder de naam Radio Nord Stream 3. Genoemd naar de gaspijp naar Duitsland.

In de programma's zal de Poetin-propaganda, uitgezonden via de eigen staatszenders, ontkracht worden.

In Nederland praten enkele particulieren over het opnieuw oprichten van Radio Nederland Wereldomroep die in het Russisch, voor Rusland zou moeten gaan uitzenden met hetzelfde doel. Of de nog bestaande organisatie die vroeger de Wereldomroep runde het hiermee eens is en zo ja, wie dit dan zal betalen, zijn andere vragen. En met al deze ideeën en ontwikkelingen is het niet vreemd dat er ook een club is die via Monaco, op de lange golf, richting Oekraïne en Rusland wil proberen. Of het plan haalbaar is?

Twijfelachtig!

12

Wat Oekraïne betreft: de staatsradio werkt nog en is zelf weer op de middengolf beginnen uitzenden. Ook Kraina FM gaat dat doen. De staatsomroepen in Polen en Oekraïne zenden programma's in het Oekraïns uit op de lange golf die ook uitstekend, in vrijwel geheel het land te ontvangen zijn. Wat zouden uitzendingen vanuit Monaco op de lange golf daar nog aan kunnen toevoegen? Zeker ook omdat die in Oekraïne wellicht niet te ontvangen zullen zijn, in ieder geval toch veel slechter dan de eigen radiostations.

Nieuwe tijden, andere middelen

Maar bovenal: de informatie-oorlog vindt helemaal niet plaats op de midden-, korte- dan wel lange golf. Rusland heeft veel westerse online-platformen als Twitter en YouTube in de ban gedaan, maar het Chinese TikTok en het van oorsprong Russische Telegram werken er nog wél. Telegram is tegenwoordig gevestigd op de Britse Virgin Islands en bezorgt de Russische overheid hoofdbrekens omdat de app in Rusland razend populair is maar niet meer onder controle van het Kremlin valt.

Ook in Oekraïne zijn Telegram én TikTok enorm populair. En met name op deze platformen wordt de informatie en vooral desinformatie-oorlog uitgevochten. Ook in Rusland en Oekraïne heeft vrijwel iedereen een smartphone. Veel Russen weten gebruik te maken van VPN-servers en slagen er aldus toch nog in om YouTube en Twitter-content te bekijken van ondermeer de organisatie rondom oppositieleider Alexei Navalny. Westerse private groeperingen die via de korte-, midden- dan wel langegolf in het Russisch Rusland willen bereiken zijn redelijk kansloos.

Zonde van de tijd en van het geld.

□ **De "grandes ondes" of lange golf. Nog helemaal niet naar de geschiedenis.**

In Vlaanderen en Nederland dweepten we vele decennia met de middengolf, maar hadden we nooit een radiostation op de lange golf.

In Frankrijk daarentegen speelden die "grandes ondes", de laagste omroepfrequenties tussen 30 en 300 kHz, vele tientallen jaren een zeer dominante rol in de radiogeschiedenis. Ook Duitsland en Groot-Brittannië hebben een lange golf geschiedenis. Tijd om hierover enkele misvattingen recht te zetten.

In Frankrijk kwam er, net als in België, na de Tweede Wereldoorlog een staatsmonopolie op de radio, dat officieel zou standhouden tot 1981.

Maar in tegenstelling tot ons land bleef dat Franse staatsmonopolie in de praktijk grotendeels dode letter, en dat had alles te maken met de zogenaamde 'radios périphérique'.

De zendinstallaties van deze periferie radio's bevonden zich in het buitenland, maar de hoofdkantoren bevonden zich meestal wel gewoon in Frankrijk.

Vaak nam de overheid via Sofirad zelfs een minderheidsbelang in deze radiobedrijven, kwestie van er invloed op uit te kunnen oefenen.

Bij RTL gebeurde dat via Havas. Enkel Radio Andorra slaagde er in om zich aan deze controle te onttrekken.

De bekendste en langstlopende perifere radio's zijn RTL, Europe1 en RMC (Radio Monte Carlo), alle drie actief op de langegolf.

Al bestonden er tot in de vroege jaren '80 in feite zes zulke radiostations. Je had ook nog de middengolfzenders Radio Andorra en Sud Radio, allebei actief vanuit Andorra, en het vanuit het Spaanse San Sebastian opererende Radio Atlantic, dat later werd omgedoopt tot Radio Océan en nog later tot Atlantic 2000. Dit Frans-Spaanse perifere avontuur, dat

13

eigenlijk een zusterstation was van Radio Andorra, was commercieel nooit een succes en de stekker ging er definitief uit toen de Spaanse dictator Franco in 1975 overleed.

Voor Radio Andorra en Sud Radio eindigde het perifere avontuur in 1981. De Andorrese autoriteiten wilden de uitzendingen van het Prinsdom nationaliseren en stopten met het verlengen van de concessies van Radio Andorra en Sud Radio. Voor Sud Radio was dit geen al te groot probleem, want met de komst van François Mitterrand in het Elysée kregen de particuliere radiostations op Franse bodem een officiële status. Dus trok het station zich terug in zijn studio's in Toulouse en kon het gebruik maken van een TDF-zender in Muret. Radio Andorra zag echter geen mogelijkheid om uit te wijken, niet naar Frankrijk en ook niet naar Spanje, en stopte definitief met uitzenden op 9 april 1981. Maar zoals gezegd waren RTL, Europe1 en RMC de échte grote succesverhalen. Hoe ze dat technisch klaarden, met fenomenale zendinstallaties, dat hebben we bij RadioVisie al vaker beschreven en hoeven we hier niet meer opnieuw te doen.

Samen met France Inter zorgden ze ervoor dat de langegolf vele tientallen jaren meer dan de helft van de Franse luisteraars aan zich wisten te binden, heel wat meer dan de middengolf waarvan de zenders minder ver droegen. Plus dienden ze, mede dankzij hun enorme zendvermogens, tegelijk de Franse belangen in de rest van Europa. Overigens was het net dankzij die grote onderlinge concurrentiestrijd dat er bij de grote vier langegolfstations ook een voortdurend opbod in kilowatts werd uitgevochten.

De mooiste en populairste

Het enorme succes van zowel RTL, Europe1 als RMC lag hem vooral in het feit dat het altijd zeer generalistische en nobele radio's waren.

Binnen het Franse radiolandschap hadden ze vele decennia de mooiste en populairste programma's, de meest uitgebreide inhoud en de bekwaamste radiofiguren. Kortom, ze hadden niet alleen in vermogens, maar ook op vlak van imago de grootste 'uitstraling'. Het waren dé stations waarvan politici willen dat ze er elke ochtend uitgenodigd zouden worden.

Zelfs toen in de vroege jaren '80 de FM-band ook in Frankrijk stormenderhand doorbrak, duurde het nog zeven jaar voor RTL, Europe1 en RMC er hun eerste stappen zouden zetten. Dat deden ze uiteindelijk pas onder druk van de evolutie en het geleidelijk verlies van marktaandeel aan de nieuwere stations op FM.

Toch bleven de grote vier nog meer dan 20 jaar aanzienlijk investeren in het verder moderniseren van hun zenderparken op de langegolf.

Pas in het afgelopen decennium was het belang van de langegolf in Frankrijk voldoende afgenomen opdat ze het risico durfden nemen om hun sterke AM-zenders uit de lucht te nemen.

France Inter was de eerste in 2017. De jaarlijkse kostprijs van 6 miljoen euro om de langegolfzender aan te houden vond men niet meer verantwoord. Toch verloor France Inter hierdoor amper luisteraars, ook al was er maandenlang striemende kritiek van luisteraars. De belangrijkste reden: in vergelijking heeft France Inter het beste en sterkste FM-netwerk, veel beter dan de FM-netten van RTL, Europe1 en RMC.

Als je er de luistercijfers van Europe1 en RMC van de voorbije twee jaar echter bijneemt, dan stel je vast dat het stopzetten van hun langegolfzenders veel minder goed werd verteerd. Al valt het bij deze twee stations dan weer moeilijk te bewijzen of dat effectief enkel te wijten was aan dat stopzetten, dan wel aan de interne strubbelingen die al veel langer op de achtergrond meespeelden. Zowel Europe1 als RMC communiceerden nooit

14

concrete luistercijfers over hun langegolfzenders. Bij het stopzetten klonk het enkel dat "het aantal luisteraars via de langegolf al vijftien jaar geleidelijk afnam".

Zo bleef en blijft RTL voorlopig nog als enige zender voor Frankrijk actief op die langegolf. RTL 234kHz Zenderuitschakeling 's nachts en vermogensvermindering overdag

De nachtelijke uitschakeling van de lange golf zender werd door RTL Paris gerechtvaardigd "na werkzaamheden aan het zendcentrum Junglinster".

Wat niet klopt, want BCE heeft nog steeds een reservezender in Junglinster. De echte reden is dat RTL M6 in Parijs weigerde de verhoging van de elektriciteitsprijs te betalen! Luisteraars hebben al klachtenbrieven gestuurd naar RTL 56 avenue Charles de Gaulle F-92200 Neuilly-sur-Seine (contact.antenne@rtl.fr) om dit besluit te wijzigen en om te vragen dat het vermogen niet langer wordt verminderd en dat de zender 's nachts niet worden afgesloten.

Ongetwijfeld weten ze intern wel hoeveel van hun luisteraars nog actief beroep doen op de ruim 100 jaar oude AM-technologie.

Ook maken ze daar regelmatig hun rekening of het sop de kool nog waard is. In absolute cijfers gaat het – op maandbasis – wellicht nog steeds om een paar miljoen luisteraars. Voor RTL was vooral het bereik van de zender in de noordelijke helft van Frankrijk altijd belangrijk.

Eén ding is wel duidelijk: RTL, dat continu in gevecht is om de eerste plek in Franse luistercijfers, vindt het risico momenteel duidelijk nog steeds te groot om zijn langegolfzender nu al uit te schakelen. Uit liefdadigheid gaan ze die kosten verslindende zender zeker niet aanhouden.

Het duurt daarnaast zeker nog enkele jaren duren eer de twee nationale DAB+-netwerken een voldoende grote dekking zullen bereiken in heel het land.

Met dank aan Walter, ON8CW, voor het opsnorren van al deze informatie

Contestkalender

De contestkalender en veel meer vindt u op: <http://www.vra.be>

Word lid van onze vereniging, dan geniet u van de voordelen die wij u kunnen bieden.

Lid met elektronische info, QSL-dienst, verzekering tegen derden: 30,00 €

Lid-sympathisant (enkel elektronische info, geen QSL, geen verzekering): 20,00 €

Lidgeden zijn hetzelfde voor binnen- en buitenland.

Storten kan op rekening IBAN: BE12-9795-2518-6192 tnv VRA vzw, Mechelen.

De uitzendingen zijn in de pare weken van het jaar. (exacte data zijn te vinden op onze website)

Deze uitzending kan u nog eens beluisteren aanstaande donderdag om 21uur L.T.

Maar je kan ook al om 20 uur luisteren en je melden voor de ronde van ON4PRA op 144.775 MHz.

En voor zij die de tekst willen nalezen kunnen terecht op onze website: <http://www.vra.be/ON4VRAteksten>

15

Volgende uitzending op 24/04/2022.

www.shutterstock.com | 94460208